

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 28. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Jelentős számú új magyar óvodát épít a református egyház Erdélyben

Hat megyében, tizennyolc településen, huszonhat helyszínen épít vagy újjáépít fel óvodát, bölcsődét az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) jövő év végéig a magyar kormány által 2016 novemberében meghirdetett Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében. Az EREK a magyar állam által meghirdetett 17,2 milliárd forintos keretből 2,8 milliárd forintot kapott óvodafejlesztésre. A befektetések egy része zöldmezős beruházás, tehát új óvodák, bölcsődék is épülnek az összegből – nyilatkozta a Maszolnak Ballai Zoltán, az egyházkerület gazdasági tanácsosa. Tájékoztatása szerint jelenleg 11 óvodát működtet az EREK, számukat 26-tal növelnék Erdély-szerte. Ballai elmondta, a támogató kérése az volt, hogy ne a tömbmagyarságban, hanem a szórványban fejlesszenek. A tervek szerint Brassó, Fehér, Hunyad, Hargita, Kolozs és Maros megyében újítanak fel vagy építenek óvodát, és a magyar többségű régiókban a szórványtelepülésekre összpontosítanak: Hargita megyében Balánbánya, Maros megyében Segesvár és Szászrégen vidékére. Kolozsváron és Marosvásárhelyen is több új bölcsőde, óvoda épülne, de ezek helyszíneiről még tárgyalások folynak – részletezte a gazdasági tanácsos.

Az RMDSZ elnöke Martoson: 2016 az újrakezdésről szólt az erdélyi magyar közösségben

Az építkezés évszázada áll a magyar közösség mögött, de az elmúlt esztendő is az újrakezdésről szólt, mondta Kelemen Hunor szövetségi elnök szombaton, a felvidéki V. Martosi Szabadegyetemen megszervezett Kárpát-medencei körkép című nemzetpolitikai kerekasztal-beszélgetésen. „Talpon kell maradni, ez száz esztendeje így van Erdélyben, és ez most is így kell legyen, amikor közösségünk identitásának megőrzéséről, újrateremtéséről van szó. Talpon kell maradni gazdasági, szociális, társadalmi értelemben is, mert senkinek nem lehet az a célja, hogy magyarként szegényebb legyen, mint a szász vagy a sváb, a román, a szerb vagy az ukrán szomszédja” – hangsúlyozta. Az erős bizalom jellemzi azokat a társadalmakat, amelyeknek jók a gazdasági mutatói. Romániában ma az egyik legnagyobb probléma a bizalom hiánya, a többség és kisebbség között is – részletezte a szövetségi elnök. „Ma nem adottak annak a feltételei, hogy kormányra lépjünk, és úgy véljük, hogy a következő esztendőben ennek politikai feltételeit nem is lehet megteremteni. Viszont nekünk mindig élni kell a lehetőséggel – a kormányválsághoz hasonló esetekben is –, hogy előrelépjen a magyarok jogainak bővítése érdekében” – összegzett Kelemen Hunor.

Menyhárt: a megyei választáson cél az MKP pozícióinak megőrzése

Az elmúlt egy év közösségeiket és pártjaikat érintő legfontosabb történéseiről számoltak be, illetve célkitűzéseiket és terveiket ismertették a külföldi magyar pártok vezetői az ötödik Martosi Szabadegyetem nemzetpolitikai fórumán szombaton. A Kárpát-medencei körkép címmel megrendezett kerekasztal-beszélgetésen Menyhárt József, a felvidéki Magyar Közösség Pártjának (MKP) elnöke, Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke és Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke vett részt. Menyhárt József elmondta: a tavalyi tisztújítás után pártja „a magyar társadalom szövetének erősítése” érdekében megerősítette a párbeszédet a helyi magyar közösségi szervezetekkel, a civil szférával és az egyházakkal, illetve tettek lépéseket a Most-Híd szlovák-magyar párt irányába is, a magyarságot érintő kérdésekben megindítandó együttgondolkodás céljával. A nemzetpolitika eszköztárának kibővítésével és megerősítésével kapcsolatban kiemelte: gazdaságilag meg kell erősíteni a helyi magyarságot, amit elmondása szerint az is fontossá tett, hogy az utóbbi évtizedekben a magyarok lakta régiók tudatos elszegényítése zajlott Szlovákiában. Ebben rendkívül fontos eszköznek nevezte a megújított Baross Gábor tervet (a Felvidék gazdaságfejlesztési terve), amelyet még idén augusztusban társadalmi vitára bocsátanak. A Szlovákiában idén novemberre kitűzött megyei választásokról azt mondta: meg kell tartaniuk és tovább kell építeniük a magyarság jelenlegi megyei képviselőit, ami azért is fontos, mert a térségi politika kiemelt szerepet játszhat a magyarlakta régiók felvirágoztatásában.

Greza: Esterházy életművére kell építenie a felvidéki magyarságnak

Esterházy Jánost méltatta Greza István, a magyar kormány határon átnyúló beruházások ellenőrzéséért felelős miniszteri biztosa a Martosi Szabadegyetem Esterházy-emlékévről tartott fórumán, ahol a mártírgróf életművét olyan örökségnek nevezte, amelyre a felvidéki magyarságnak építenie kell. A miniszteri biztos bejelentette: a Felvidéken idén ősztől Esterházy Akadémia néven, a Magyar Közösség Pártjának (MKP) égisze alatt egy olyan képzési rendszer kezd meg működését, amelynek létrehozását a helyi közéleti utánpótlás kinevelésének szükségessége ihletette. „A képzési rendszer – amelyet 60 millió forinttal támogatott a nemzetpolitikai államtitkárság – nem csak ifjú politikusok, hanem médiaszakemberek képzésére is szolgál majd” – mondta Greza István. Terveik szerint az Esterházy Akadémia hathónapos szemeszterekben indulna idén ősztől, s a képzésbe olyan, a közélet iránt elkötelezett felvidéki fiatalokat várnak, akik szeretnék nagyobb felelősséget és több munkát vállalni a helyi közösségért. Az akadémia célkitűzéseinek támogatásáról szólva hangsúlyozta: a magyar kormány már többször is kifejezte az akaratát, hogy a világon élő 15 millió magyart egy nemzeti közösségbe szervezze, s erre 21. században minden lehetőség és esély megvan. „Itt a Kárpát-medencén belül nem lehet más

célunk, minthogy minden velünk élő néppel együttműködjünk (...) ugyanakkor pedig nekünk magyaroknak, azzal - hogy gazdaságilag és kulturálisan expanziót mutatunk már évek óta - az a célunk, hogy a Kárpát-medence meghatározó nemzetévé váljunk” – jelentette ki Grezsa István.

Történelmi áttörés a vajdasági nemzetrész támogatásában

Orbán Viktor miniszterelnök szerdán az Országházban fogadta Pásztor Istvánt, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnökét, akivel a gazdaságfejlesztési program eredményein kívül nemzetstratégiai kérdéseket is megvitattak – tájékoztatta az MTI-t Havasi Bertalan, a kormányfő sajtófőnöke. A találkozón összegezték a Prosperitási Alapítvány által az elmúlt másfél évben elvégzett munkát, ami nélkül – mint fogalmaztak – reménytelen lett volna a szociális-gazdasági leszakadás megállítása. Kiemelték, hogy történelmi áttörésre került sor, hiszen ilyen mértékű gazdasági illetve agrártámogatásban soha nem részesült a vajdasági nemzetrész. Az uniós, a magyarországi és a szerbiai törvényeknek is megfelelő, teljes átláthatósággal működő pályázati rendszer eredményei már észrevehetőek – állapították meg. Mindez a vajdasági magyarok, a Prosperitási Alapítvány és a VMSZ közös munkájának köszönhető egy újfajta hozzáállás meghonosításával, a közbizalom megerősítésével, a „pályázási tudás és gyakorlat” elsajátításával. Ez pedig a nemzeti összetartozás új dimenziójának nyit teret – hangzott el Orbán Viktor és Pásztor István találkozásán. A VMSZ elnöke tájékoztatta a miniszterelnököt a gazdaságfejlesztési stratégia további programjairól. Orbán Viktor az eddigi eredmények alapján támogatásáról biztosította az elképzeléseket, így a vajdasági magyar közösség 2018 végéig további gazdasági fejlesztésekre számíthat a Prosperitási Alapítványon keresztül – közölte Havasi Bertalan.

Az állami támogatások a külhoni magyarság megmaradását szolgálják

A külhoni magyarságnak adott magyar állami támogatások évről évre nőnek, a kormány ezzel is a magyarság szülőföldön való megmaradását és boldogulását kívánja előmozdítani - jelentette ki Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár szerdán Kishegyesen, a XV. Vajdasági Szabadegyetem megnyitóján elhangzott beszédében. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a Kárpát-medencében a külhoni magyar közösségek közül a legjobb helyzetben jelenleg a vajdasági magyarság van, az utóbbi 25 évben itt történt a legtöbb pozitív változás. A vajdasági magyarság nagyon fontos összekötő kapocs lett Magyarország és Szerbia között - hangsúlyozta Potápi Árpád János. Évről évre növekszik a külhoni magyarságnak szánt támogatások mértéke - húzta alá az államtitkár, majd úgy

folytatta: a Vajdaságnak a tavalyi esztendőben közel 2,5 milliárd forint jutott, ebből egyebek mellett a Magyar Nemzeti Tanács ösztöndíjprogramját, a magyar hallgatóknak otthont adó Európa Kollégiumot, valamint az ifjúsági közösségeket támogatták. Ezenfelül a magyar kormány támogatta a doroszlói zarándokhely kiépítését, a szabadkai Magyar Ház új épületének megvásárlását, a szabadkai Szent Teréz-székesegyház felújítását, a falu- és tanyagondnoki rendszert, valamint a Pannon Médiaház létrehozását.

Brenzovics: a nehéz körülmények ellenére is közösségként maradt meg a kárpátaljai magyarság

A nehéz helyzetbe került kárpátaljai magyarság saját erőfeszítéseinek és jelentős mértékben Magyarország, a magyar társadalom szolidaritásának köszönhetően tudott közösségként megmaradni – jelentette ki Brenzovics László, a KMKSZ Felsőszinevéren, a XXV. Kárpátaljai Nyári Szabadegyetemen tartott nyitó előadásában. „Huszonöt éve azt hittük, hogy a rendszerváltással rendeződik a kárpátaljai magyarság helyzete” – jelentette ki, emlékeztetve arra, hogy az Ukrajnán belül meglévő nyugat-keleti civilizációs törésvonal már kezdetektől világosan megmutatkozott. Az utóbbi években a geopolitikai változások felerősítették ezt a belső megosztottságot, s ennek lett a következménye a kelet-ukrajnai konfliktus. A politikus szerint az erős magyar érdekvédelem is az oka annak, hogy az utóbbi időben heves magyarellenes támadások kezdődtek a központi ukrán médiumokban, Kárpátalján pedig magyarellenes provokációk történtek, amelyekre nem reagáltak kellőképpen sem a hatóságok, sem az EU. A KMKSZ elnöke kifejtette, Ukrajnában nagyon súlyos a szociális helyzet, ezért a munkaképes lakosság milliós szám távozik külföldre. A kedvezőtlen folyamatok a kárpátaljai magyarokat is érintik, de körükben a migráció aránya nem haladja meg az ukrainai átlagot. A jövőre nézve biztatónak nevezte, hogy a legutóbbi önkormányzati választások eredményeként Kárpátalján a magyarság meghatározó politikai erővé vált.

A Kárpát-medencei magyar oktatás helyzetéről tanácskoztak Felsőszinevéren

A nemzet felemelkedéséhez, megerősítéséhez hatékony politikai, oktatási és kulturális intézményrendszerekre van szükség; a célunk az, hogy minél több gyermeket tudjunk megtartani a magyar identitásban, amihez magyar bölcsődékre, óvodákra és iskolákra van szükség – jelentette ki Potápi Árpád János Felsőszinevéren, a XXV. Kárpátaljai Nyári Szabadegyetem kárpát-medencei magyar oktatással foglalkozó fórumán. Az államtitkár elmondta, az anyaországi támogatások elegendőek voltak a határon túli magyar oktatási rendszerek megőrzéséhez, ennek érdekében a magyar kormány minden tőle telhetőt

megtesz. Kitért arra, hogy egyes határon túli régiókban a magyar ajkú romák nélkül nem lehetne fenntartani a magyar oktatási rendszert, ezért szükség van az ezzel kapcsolatos problémák orvoslására. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMKSZ) elnöke elmondta, hogy a kárpátaljai magyar tannyelvű oktatás problémái 25 éve megoldatlanok. Most ráadásul az elmélyülő ukrain gazdasági és politikai válságban hecckampány indult a médiában kárpátaljai magyarság és az oktatási intézményei ellen is. Orosz szerint a 40 milliós Ukrajnában a helyzet általános romlásáért a 150 ezres kárpátaljai magyarságot akarják bűnbaknak megtenni. A szakember felhívta a figyelmet arra, hogy miközben veszélybe került a kárpátaljai magyar iskolák léte, évről évre több százal nő a beiskolázott tanulók száma, mert sok ukrán szülő adja magyar oktatási intézménybe a gyerekeit, így biztosítva számára „menekülési útvonalat” a jövőben.

Greza István: a nemzetpolitikai alapú befektetések nem kidobott pénzek

A nemzetpolitikai alapú befektetések nem kidobott pénzek, hanem nagyon is megtérülő investíciók nemcsak erkölcsi, nemzeti identitáserősítő tekintetben, hanem egyre inkább gazdaságilag is – hangoztatta Greza István kormánybiztos Felsőszinevén. Előadásában a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos leszögezte: eljött az ideje, hogy Magyarország, a Kárpát-medence egészében gondolkodva elkezdjen nemcsak kulturális téren, hanem gazdaságilag is befektetni. Elmondása szerint a magyar kormány támogatásával elindult 50 milliárd forintos vajdasági gazdaságfejlesztési program és a 32 milliárdos kárpátaljai Egán Ede gazdaságfejlesztési projekt eddigi tapasztalatai jól jelzik, micsoda remény ébred ezekben a nemzetrészekben, tudván, hogy immár egy gazdaságilag megerősödött Magyarország áll mögöttük, és esély nyílik arra, hogy a magyarság a Kárpát-medence meghatározó nemzetévé váljon mind kulturálisan, mind gazdaságilag.

